

ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ
ನಿರ್ವಾಚನ ನಿಲಯ, ಕೇಂದ್ರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಿಆಸಾಇ/29/SVEEP/2022

ದಿನಾಂಕ: 20-11-2023

ಇವರಿಗೆ

1. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
2. ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ.
4. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು.
5. ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.
6. ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳು, ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.
7. ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.
8. ಆಯುಕ್ತರು, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
9. ಆಯುಕ್ತರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
10. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ 18ನೇ ಸಂಖ್ಯೆ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
11. ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
12. ಆಯುಕ್ತರು, ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
13. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
14. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
15. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಅರಮನೆ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
16. ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಧಾರವಾಡ.
17. ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕಲಬುರಗಿ.
18. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು.
19. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ SVEEP ಸೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.
20. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ತರಬೇತುದಾರರು, (SLMTs).

ಮಾನ್ಯರೆ...

ವಿಷಯ: ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ: ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಆರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: D.O.No.ECI/1/2023,
Dated: 07th November, 2023.

* * * * *

ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯುಕ್ತ ಮತವಾಸವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. 18-19 ವಯೋಮಾನದ ಯುವಕರು ಮತವಾಸದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮುಖೇನ ಮತವಾರರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಆರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 02.11.2023 ರಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮುಂಬರುವ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ-2024 ರ ಸಂಬಂಧ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕೋರಿದೆ.

- ತಮ್ಮ ಅಧೀನದ ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಅರಿವು ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆವಿಧಾನ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ದೈನಂದಿನ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಚುನಾವಣೆ/ ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸುವುದು.
- ಎಲ್ಲಾ ಮತದಾರ ಜಾಗೃತಿ ಸಂಘ (CJC) ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷ ಕುಂಜಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮತದಾರರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು " ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊಠಡಿ" ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ 6ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತದಾರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಂಘ (ELC) ಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಎಲ್ಲಾ ಅರಿವು/ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

ಮುಂದುವರಿದು, ಈ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ, ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ನಡವಿಸಿದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಧೀನದ ಶಾಲಾ/ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋರಿದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

(ಮನೋಜ್ ಕುಮಾರ್ ಮೀನಾ)
ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು
(ಕರ್ನಾಟಕ)

Copy to ECI MoU ಅಧೀನ
ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಾಲೇಜು/ಶೈವಿ/155/ಚುನಾವಣೆ/2023-24

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001.
ದಿನಾಂಕ: 15.12.2023.

ಪರಿಚಲನಾ ಆದೇಶ

ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ:ಸಿಆಸುಇ/29/SVEEP/2023, ದಿ : 20.11.2023 ನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡವರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ರವಾನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಇವರಿಗೆ: (ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ)

- 1) ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿ, ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ - ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರಗಿ - ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
 - 2) ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರುಗಳಿಗೆ - ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ.
- 3) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ಇಲಾಖಾ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು.

ಪ್ರತಿಯನ್ನು:

- 1) ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಪ್ತ ಶಾಖೆಗೆ - ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ.
- 2) ಕಛೇರಿ ಪ್ರತಿ.

ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ
ನಿರ್ದೇಶನ ನಿಲಯ, ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಿಆಸುಸ/29/SVEEP/2023

ದಿನಾಂಕ: 13-12-2023

ಇವರಿಗೆ

1. ಆಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಆಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ
3. ಆಯುಕ್ತರು, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಆಯುಕ್ತರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
5. ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪದವಿ-ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
7. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
8. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕಾಲೇಜು, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.
9. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ

ವಿಷಯ:- "ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ 2024" ಸಂಬಂಧ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ:- 1) ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಆರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರ ಸಂ: ECI/1/2023,
Dated: 07th November, 2023.

2) ಈ ಕಛೇರಿಯ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಆಸುಸ/29/SVEEP/2023, ದಿನಾಂಕ: 20.11.2023.

3) ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಪತ್ರ ಸಂ: 464/INST/2019-EPS,
Dated: 16th March 2019 & 01st May, 2019.

* * * * *

ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, "ಯಾವುದೇ ಮತದಾರ ಮತದಾನದಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯದಾರನು" ವಾಗೂ ಸ್ವಾಯಂ ಸಮತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯುಕ್ತ ಮತದಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ 18-19 ಪರ್ಯಾಯಾನದ ಯುವಕರು ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮುಖೇನ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖ (1) ರ ಆರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ ವಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಪಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 02.11.2023 ರಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಆಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖ (2) ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂಬರುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ-2024 ರ ಸಂಬಂಧ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ವಿಶ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯ ಮೂಲದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ವಾಲ್ಡನ್ ದಿನಾಂಕ: 18.12.2023 ರಂದು ಅಪರಾಹ್ನ 03.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಸಮ ಸಭೆಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂತರ್ಗತ ಕುರಿತು ಆಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ವಾಗೂ ಸಲಹೆಯೊಂದಿಗೆ ವಾಗುತಾಗಲು ಕೋರಿದೆ.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ತಮ್ಮ ಅಧೀನದ ರಾಲಾ, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಅರಿವು ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಧಿಭಾವ ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ದೈನಂದಿನ ಪತ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಚುನಾವಣೆ/ ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದನ್ನು ಆಳವಡಿಸುವುದು.
- ಎಲ್ಲಾ ಮತದಾರರ ಜಾಗೃತಿ ಸಂಘ (CJC) ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮತದಾರರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ (EPIC) ಯನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು " ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊಠಡಿ" ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ 6ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತದಾರರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಂಘ (ELC) ಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಎಲ್ಲಾ ಅರಿವು/ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

ಈ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ, ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ನಡವಿಸಿದ ವಿಡಿಯೋದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಧೀನದ ರಾಲಾ/ಕಾಲೇಜು ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವಹಿಸಲು ಕೋರಿದೆ.

ಮುಂದುವರಿದು, ಉಲ್ಲೇಖ (3) ರ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಜಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಠಾಣಾಲಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ(Assured Minimum Facilities)ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

(ಕೂರ್ಮ ರಾವ್, ಎಂ) ಡಿ.ಆರ್.ಸಿ

ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿ
ಸಿಆಸು ಇಲಾಖೆ (ಚುನಾವಣೆಗಳು)

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

This Memorandum of Understanding (hereinafter to be referred to as "MOU") is signed on this 2nd November, 2023.

BETWEEN

The ELECTION COMMISSION OF INDIA, a constitutional body, having its registered office at Nirvachan Sadan, Ashoka Road, New Delhi -01 (hereinafter referred to as "ECI")

AND

Ministry of Education including the Department of School Education & Literacy (DoSEL) and Department of Higher Education (DoHE) on the Other Part

And shall hereafter be collectively known as "Partners"

WHEREAS:

The ECI is a body under the Constitution mandated with the 'superintendence, direction and control' of the conduct of elections to the Parliament and every State Legislature and preparation and revision of electoral rolls;

Further, ECI has been pursuing the ideals of inclusive & accessible elections and informed & ethical voting and striving to address the issues of youth apathy (national enrolment rate in 18-19-year age cohort is less than 14%) and urban apathy (voter turnout in cities is significantly lower than the average national turnout and metropolitan cities have been amongst the least voter turnout areas of the country) by making concerted efforts and forging suitable partnerships;

[Handwritten signatures]

AND:

WHEREAS, the Department of School Education & Literacy is responsible for ensuring school education and literacy in the country through universal access to quality education which is fundamental for developing an equitable and just society, promoting national development, scientific advancement, national integration, and cultural preservation. The DoSEL works through its autonomous/Statutory bodies and state governments and their autonomous/ statutory bodies;

WHEREAS, the Department of Higher Education, is responsible for the overall development of the basic infrastructure of the Higher Education sector and looks after the expansion of access and qualitative improvement in Higher Education, through world-class Universities, Colleges and other Institutions and regulates all institutions imparting higher education in the country through University Grants Commission (UGC), All India Council for Technical Education (AICTE) and other statutory bodies;

AND:

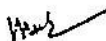
WHEREAS, ECI is implementing its flagship programme called Systematic Voters' Education and Electoral Participation (hereinafter to be referred to as 'SVEEP') that aims at universal and enlightened participation of all eligible citizens in elections *inter alia* by addressing urban and youth apathy;

AND:

WHEREAS, Continuous Electoral and Democracy Education (CEDE) is an important component of SVEEP strategy which needs to be formalized and grounded in the school and higher education system in order to motivate future voters for greater electoral participation that would enable them to be responsible citizens who take pride in being a part of our democratic system in an informed manner with a sense of duty and purpose to strengthen our democracy;

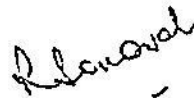
AND:

WHEREAS, the National Education Policy 2020 (NEP) is a transformative initiative to usher India to prepare itself to meet the challenging demands of a 21ST Century knowledge society;

Page 2 of 7

AND:

WHEREAS, the National Curriculum Framework (hereinafter to be referred to as 'NCF') being developed by NCERT, an Autonomous Body under the DoSEL, is one of the key components of NEP 2020, that enables and energizes this transformation, informed by the approach of NEP 2020. The revision of NCF provides an opportunity for ECI to integrate voter education and electoral literacy in the curricular framework of various grades of schools;

AND:

WHEREAS, ECI carries out the SVEEP programme in collaboration with government departments and partner agencies at various levels who have the complementary strength and objectives; for achieving optimal and sustainable outcomes, electoral literacy needs to become a formal part of the school/college education system in the form of a structured, curricular, co-curricular and extra-curricular activities and having due linkages with accreditation and assessment systems;

AND:

WHEREAS, both Partners have agreed to enter into an MoU to collaborate in their endeavours to attract the young minds in classes 6-12 and at the college level towards understanding the democratic electoral process, teach them the specific details of the constitutional and legal foundations of our electoral system, the core values and processes of inclusive, accessible and ethical elections and the range of election technologies as a means of empowering the citizen through ease of registration and ease of participation as a voter, besides also strengthening the school and college campus system for facilitating registration of newly eligible voters;

AND:

WHEREAS, DoSEL and DoHE are also in a position to facilitate the registration of young voters.

THEREFORE:

Under this MoU, the DoSEL & DoHE, as the case may be, will:

- 1) Integrate voter education and electoral literacy in a systematic manner in the curricular framework under NCF for classes 6 to 12 for all schools of the country;

ms

Prop

Page 3 of 7

Ranavial

- 2) Integrate voter education and electoral literacy appropriately in the curricular framework for all colleges/universities in a manner and to the extent of credit & hours suitable for different disciplines.
- 3) Introduce/update textbooks of NCERT to incorporate electoral literacy and advise State Education Boards and other Boards to do the same;
- 4) Orient/train teachers in imparting electoral literacy in the classrooms;
- 5) Mainstream voter education content in teaching, learning and assessment; and voter education and electoral literacy in pre-service teacher education courses;
- 6) Create an institutional framework for using anonymised & aggregated UDISE (Unified District Information System for Education), All India Survey on Higher Education (AISHE) and other databases of students who have attained 17+ years of age with due regard to data privacy and protection with a view to facilitating online voter registration of eligible and prospective students after every qualifying date (1st January, 1st April, 1st July and 1st October of every calendar year) and during the Annual Summary Revision of Electoral Rolls (in the last quarter of every calendar year) using voter registration portals and mobile apps of ECI; evolve a robust mechanism to fulfil the aspirational goal of ECI to handover the Voter ID card to every student of the country immediately after their attaining the age of 18 years;
- 7) Develop an institutional framework for inculcating a sense of ownership amongst State Education Departments for the Electoral Literacy Clubs (ELCs) in schools/colleges for new/future voters, and other co-curricular activities for imparting voter awareness amongst students with a view to making them fully conversant with the electoral system of the country and inculcate in them the willingness to register as voters and participate in every election in a passionate, informed and ethical manner;
- 8) Conduct online/offline/blended training of nodal teachers for organising ELC activities and appoint/train campus ambassadors in schools and colleges to lead the ELC activities;
- 9) Include Electoral Literacy in the curriculum for adult literacy and basic education, develop educational content on electoral processes for life-long learning and make electoral literacy an integrated component of life-long education.

- 10) Disseminate communication material on electoral literacy prepared in consultation with ECI through various forms of media appropriate for school/college students;
- 11) Organise mobilisation campaigns and participatory activities in schools/colleges, administer a pledge to vote by students, organising mock polls, EVM-VVPAT demonstrations, information about ECI mobile apps, conduct competitions for electoral education and outreach;
- 12) Organise intensive activities on the occasion of National Voters' Day (25th January), and undertake voter awareness drive by students during the election time;
- 13) Devise a system of credits for students taking part in CEDE to pursue higher studies;
- 14) To regularly monitor the electoral literacy programme in all schools/colleges/universities at the national and state levels, among other things, to meet its objectives and to ensure the non-political and non-partisan character of the collaboration;
- 15) Introduce electoral literacy awareness programmes in colleges/universities wherever elections to student bodies are held for inculcating practices of ethical voting right from the formative days and ensuring free, fair & inducement-free ethical elections at the student union level;
- 16) Designate and brand one of the rooms in every senior secondary school as the 'Democracy Room' for displaying SVEEP material on regular basis and conducting CEDE activities around the year;
- 17) Ensuring end-to-end accessibility of every school/college building which is used as a polling station during elections, by providing standard ramps (1:10 gradient slope); an adequate number of separate male and female toilets and accessible toilets; and proper lighting/electricity.
- 18) Devise a mechanism by which the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) includes electoral literacy as one of the components in conducting assessment and accreditation of Higher Educational Institutions.

Mus

By

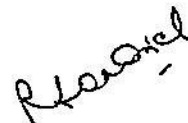
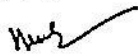
Alfonso

THAT THE ECI WILL:

- 1) Provide information, inputs, and assistance in defining content to be included in the curricular framework so that electoral literacy becomes an integral part of the school education system and the adult education system.
- 2) Identify co-curricular content based on activities, which could also be suitably developed in consultation with DoSEL/DHE;
- 3) Prepare online content for training and conduct training of master trainers in the domain of SVEEP and outreach activities for capacity building of teachers/field functionaries;
- 4) Share prototype IEC material for wider dissemination through MoE infrastructure, networks and platforms;
- 5) Chief Electoral Officers (CEOs), District Election Officers (DEOs), Electoral Registration Officers (EROs), and Booth Level Officers (BLOS) shall coordinate with the school/ higher education administration at respective levels for efficient execution of the partnership and take part in voter education and voter registration activities/events.

THAT BOTH THE PARTNERS WILL:

1. Operationalize the provisions of this MoU in every School /Centrally Funded College / University by making it an integral part of the routine functioning of their relevant authorities and personnel and issue necessary directions to all the other Colleges / Universities for making it an integral part of the routine functioning of their relevant authorities and personnel.
2. Report and document action taken and lessons learnt under the MoU and appropriately disseminate success stories;
3. Review the operationalization of this MoU on a six-monthly basis or such other shorter periods as mutually decided at the national level;

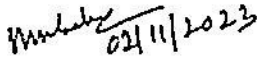
This MoU will be valid for a period of five years, unless cancelled earlier with mutual consent, and can be extended from time to time.

Signed on behalf of:

First Party:

Second Party :

Signature

02/11/2023

Manoj Kumar Sahoo

(Deputy Election Commissioner)

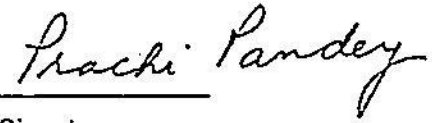
नमोज कुमार साहू / MANOJ KUMAR SAHOO
उप निर्वाचन आयोग / Deputy Election Commissioner
भारत निर्वाचन आयोग
Election Commission of India
निर्वाचन सदन / Nirvachan Sadan
अशोक रोड / Ashoka Road
नई दिल्ली-110001 / New Delhi-110001

Signature (रिना सोनवाल कोलि)
(RINA SONOWAL KOULI)
संयुक्त सचिव / Joint Secretary
भारत सरकार / Govt. of India
शिक्षा मंत्रालय / Min. of Education
उपकर शिक्षा विभाग / D/o Higher Education
दोहा

1. Smt. Rina Sonowal Koul

Joint Secretary (Higher Education)

Department of Higher Education, MoE

Signature

2. Smt. Prachi Pandey

Joint Secretary (Institutions & Training)
(शशि भवान कोलि)
संयुक्त सचिव / Joint Secretary
भारत सरकार / Govt. of India
शिक्षा मंत्रालय / Min. of Education
उपकर शिक्षा विभाग / D/o Higher Education
दोहा

Department of School Education & Literacy, MoE

Signature

Ajeet Kumar
(Under Secretary)

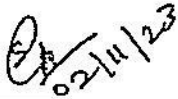
अपर सचिव / Under Secretary
भारत सरकार / Govt. of India
शिक्षा मंत्रालय / Min. of Education
उपकर शिक्षा विभाग / D/o Higher Education
दोहा

Signature

Praveen Kumar Sachan
(Under Secretary)

प्रवीण कुमार साखन / Praveen Kumar Sachan
अपर सचिव / Under Secretary
भारत सरकार / Govt. of India
शिक्षा मंत्रालय / Min. of Education
उपकर शिक्षा विभाग / D/o Higher Education
दोहा

In the presence of:

02/11/23

Signature

संतोष अजमेरा / SANTOSH AJMERA
Santosh Ajmera

(Director)
निर्वाचन आयोग
Election Commission of India
निर्वाचन सदन / Nirvachan Sadan
अशोक रोड / Ashoka Road
नई दिल्ली-110001 / New Delhi-110001

Signature

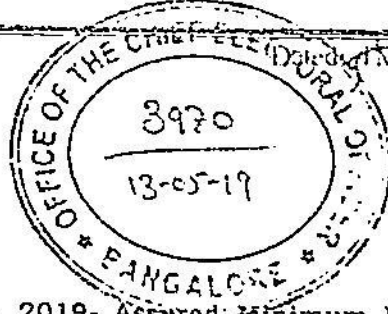
Love Kush Yadav
(Under Secretary)

लवकुश यादव / LOVE KUSH YADAV
अपर सचिव / Under Secretary
भारत निर्वाचन आयोग
Election Commission of India
निर्वाचन सदन / Nirvachan Sadan
अशोक रोड / Ashoka Road
नई दिल्ली-110001 / New Delhi-110001

ELECTION COMMISSION OF INDIA
NIRVACHAN SADAN, ASHOKA ROAD, NEW DELHI-110001

No. 464/INST/2019-EPS

Dated: 13th May, 2019

To
The Chief Electoral Officers of
All States/Union Territories.

Subject: General Election to Lok Sabha, 2019- Assured Minimum Facility in
Polling Stations- regarding.

Sir/Madam,

I am directed to refer to the Commission's letter of even number dated 16th March, 2019 on the subject cited and to reiterate hereby its direction to ensure assured minimum facilities i.e Provision for ramp, Provision for Drinking Water, Adequate Furniture for voters, Medical Kit, Toilets, Shade in Polling Stations, along with seating arrangements in view of the heat wave conditions over the next few days in large parts of the Country.

Please acknowledge the receipt of this letter.

Yours faithfully,

SVREP Consultant
A. V. Rao (CV)
All (AN)
A. V. Rao (CV)
9/5/19

(SUMIT MUKHERJEE)
PRINCIPAL SECRETARY
Tele: 011-23052246
Fax: 011-23052001

- circulate to all CEOs of States (CVSOP)
- especially Karnataka and Chhattisgarh
as which are going for polls now
(large number)
MS
13/5/19

Handwritten notes on the left margin:
Date: 22.05.19
Page: 1/1

भारत निर्वाचन आयोग
ELECTION COMMISSION OF INDIA

Tele 011-23052246
Fax 011-23052201
Website: www.eci.gov.in

निर्वाचन राव-1,
अशोक रोड, नई दिल्ली-110001.
Nirvachan Sadan,
Ashoka Road, New Delhi-110001.

No. 464/INST/2019/EPS

Dated: 16th March, 2019

To
The Chief Electoral Officers of,
All the States/Union Territories.

Subject: General Election to the Lok Sabha, 2019 – Assured Minimum Facility in Polling Stations– Regarding.

Sir/Madam,

In continuation to the Commission's Instructions No.464/INST-BMF/2013-EPS dated 27th January, 2014, No. 464/INST/2016-EPS dated 12th September, 2016 and No. 464/INST/2016-EPS dated 21st December, 2016.

The Commission has re-considered the matter and directed that Assured Minimum Facilities (AMF) shall be provided by the DEOs at each polling station at the time of poll.

These basic minimum facilities are:-

i. Provision for ramp – A ramp of slope 1:10 or less should be provided at the polling station to facilitate the PwD (Persons with Disabilities) voters, as per the directions of the Hon'ble Supreme Court of India. In the polling stations where permanent ramps have not been provided, temporary ramp should be provided.

ii. Provision for drinking water - There should be a proper arrangement for drinking water facilities (300 Litres drinking water pot with disposable glasses) at the polling station(s). In case, there is no provision for drinking water, make adequate arrangements at the polling station(s) for storage of drinking water pots and one employee or a daily wage-earner shall be deployed at the polling station(s) to refill the water pots and to serve water to the voters standing in the queue.

iii. Adequate Furniture – There should be proper provision for basic amenities like tables, chairs and benches for voters standing in the queue at the polling stations.

iv. Medical Kit - Make sure a Medical Kit containing Paracetamol medicine & items like gauze pads (4x4 inches)/ large gauze pads/ adhesive bandages/ rolling bandage/

वर्क / अवर / एडिशनल
कॉमिश्नर, 321 T,
दिल्ली-16-03-19

V. V. Singh
JVE EP
JF CE (SS)
AD CEO
all
16/3/19

ORS/triangular bandages/ wound cleaning agent/scissors / blanket tweezers/ adhesive tape/ latex gloves / resuscitation equipment etc., alongwith a medical attendant should be made available at each polling station for emergency use of voters.

- v. **Proper lighting/Electricity arrangements** - Make sure that the inside of the voting compartment is sufficiently lighted. If necessary, arrangement for suitable lighting should be done for each compartment. However, halogen lamps or 200 watt bulbs to be strictly avoided directly above or in front of voting compartment. There should be proper electricity arrangements at the polling stations. If the power connection is available, the condition of switches/bulbs/fans should be checked. If power connection is not there, alternative arrangement should be made by hiring of generator sets etc. so that, on the poll day, those polling stations are properly lighted.
- vi. **Help Desk** - In the polling station locations having multiple polling stations, a help desk should be set up with the objective of providing assistance to the voter, facilitating the voters to locate their particular polling station and issuance of voter slips. The Help Desk shall be setup at a prominent spot so that the same is easily visible and approachable as voters visit the premise/building. The Help Desk should be manned by Booth Level Officer (BLO) who should be supplied with alphabetical list of electors.
- vii. **Proper Signage** - Proper Signage should be put at the polling station locations for guidance of the voters about the route/layout of the location, facilities available (like ramp, toilet, drinking water etc) and Help Desk.
- viii. **Toilets** - There should be separate toilet for men and women voters. If two toilets are not available, pucca one should be earmarked for female voters and one temporary toilet may be provided for male voters. One employee or a daily wage-earner shall be deployed to keep the toilet clean throughout the day.
- ix. **Shade in Polling Station** - Tented arrangement for shades with the size of 15 X 15 Sq Ft. should be made available at each polling station for the ladies/ senior citizens/differently-abled voters and children accompanying them.
- x. **Volunteers** - Volunteers from NCC/NSS/Scout & Guides/ Chunavi Pathshala should be deployed to manage the voters' queue. Volunteers should be provided to assist the PwD voters to reach the polling station. The volunteers shall guide the PwD electors upto the entrance of polling station. Inside the polling station, such PwD electors shall be assisted by polling staff. The age of volunteers should be less than 18 years. There should be arrangements for food for the volunteers engaged at the polling

station on the day of poll. The CEO shall prepare a detailed 'Does and Don'ts' for the volunteers.

- xi. **Provision for Food** - There should be an arrangement for food for the volunteers engaged at the polling stations during the poll day.
- xii. **Provision for Creche for children** - There should be proper arrangement for creche at each polling station for children accompanying the electors. One trained attendant should be deployed to take care of these children.
- xiii. **Provision for Transport Facility: Persons with Visual and Locomotive Disabilities and infirmed voters with impaired movement** should be provided with public transport. If public transport is not available, private vehicles should be hired for the purpose.
- xiv. **Queue Management:** There should be three queues at the polling station: one for male voters, one for ladies voters and another for senior citizens and PwD electors. As per present practice, one male elector should be allowed to vote per two female electors. Preference should be given to senior citizens and PwD electors.
- xv. **Display of Voter Facilitation Posters:** As per present practice, there are four posters to be displayed at the polling station to disseminate information to the electors. These four posters should be numbered as $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ and $\frac{4}{4}$ respectively.

Please acknowledge the Commission after receipt of this letter.

Yours faithfully,

(SUMIT MUKHERJEE)
PRINCIPAL SECRETARY
smukherjee.eci@gmail.com